

Віднімання натуральних чисел.

5 клас.
Вчитель математики:
Богонос С.М.

$$26 + 13 = 39$$

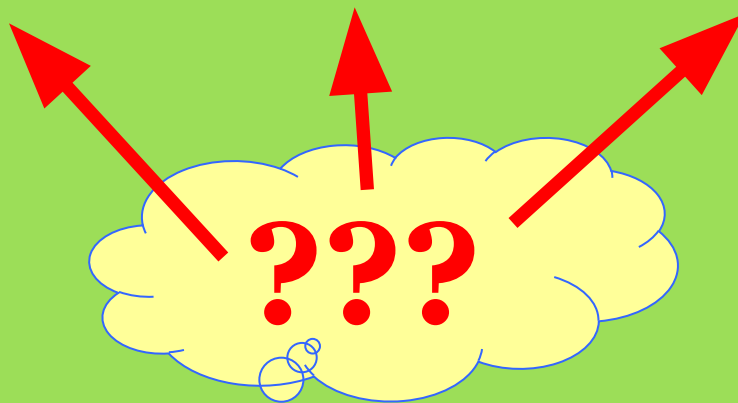
???

Сума

Доданки

$$26 - 15 = 11$$

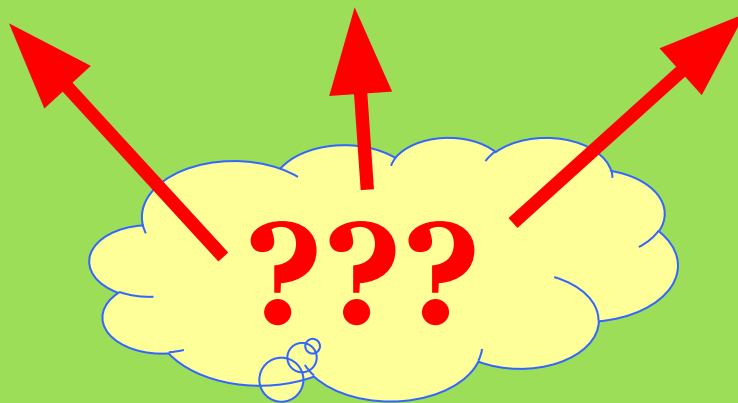
Зменшуване

Від'ємник

Різниця

$$a - b = c$$

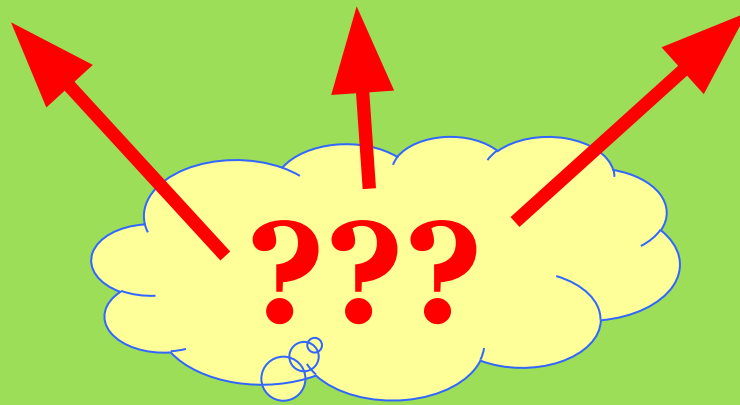
a - Зменшуване

b - Від'ємник

c - Різниця

$$a - b = c$$

$$c + b = a$$

Віднімання багатоцифрових чисел:

200. 1)
$$\begin{array}{r} \underline{35\ 476} \\ - 24\ 839 \\ \hline 10\ 637 \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} \underline{46\ 002} \\ - 28\ 396 \\ \hline 17\ 606 \end{array}$$

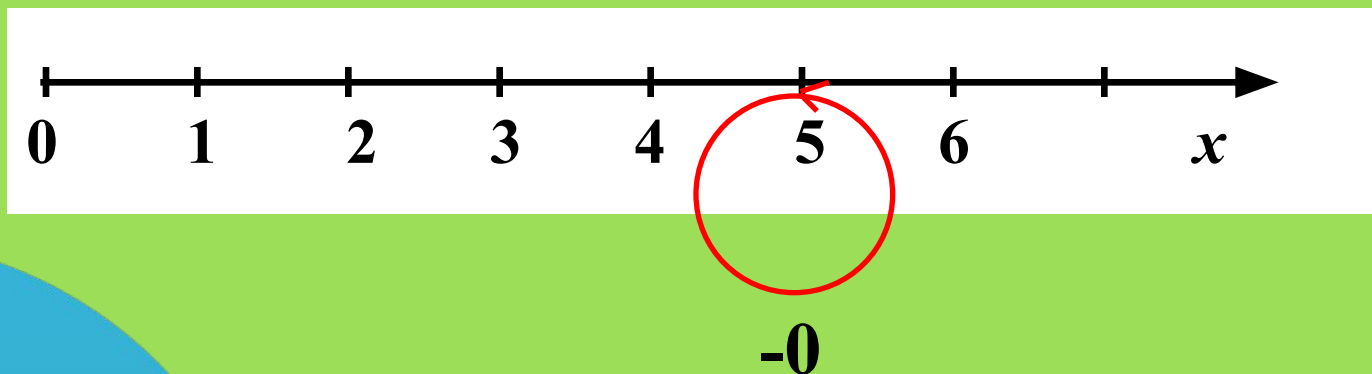
3)
$$\begin{array}{r} \underline{60\ 015} \\ - 7\ 428 \\ \hline 52\ 587 \end{array}$$

4)
$$\begin{array}{r} \underline{372\ 894} \\ - 216\ 156 \\ \hline 156\ 738 \end{array}$$

5)
$$\begin{array}{r} \underline{38\ 020\ 301} \\ - 18\ 479\ 563 \\ \hline 19\ 540\ 738 \end{array}$$

6)
$$\begin{array}{r} \underline{537\ 866\ 285} \\ - 496\ 707\ 539 \\ \hline 41\ 158\ 746 \end{array}$$

$$5 - 0 = 5$$

Якщо від числа відняти **нуль**,
воно не зміниться.

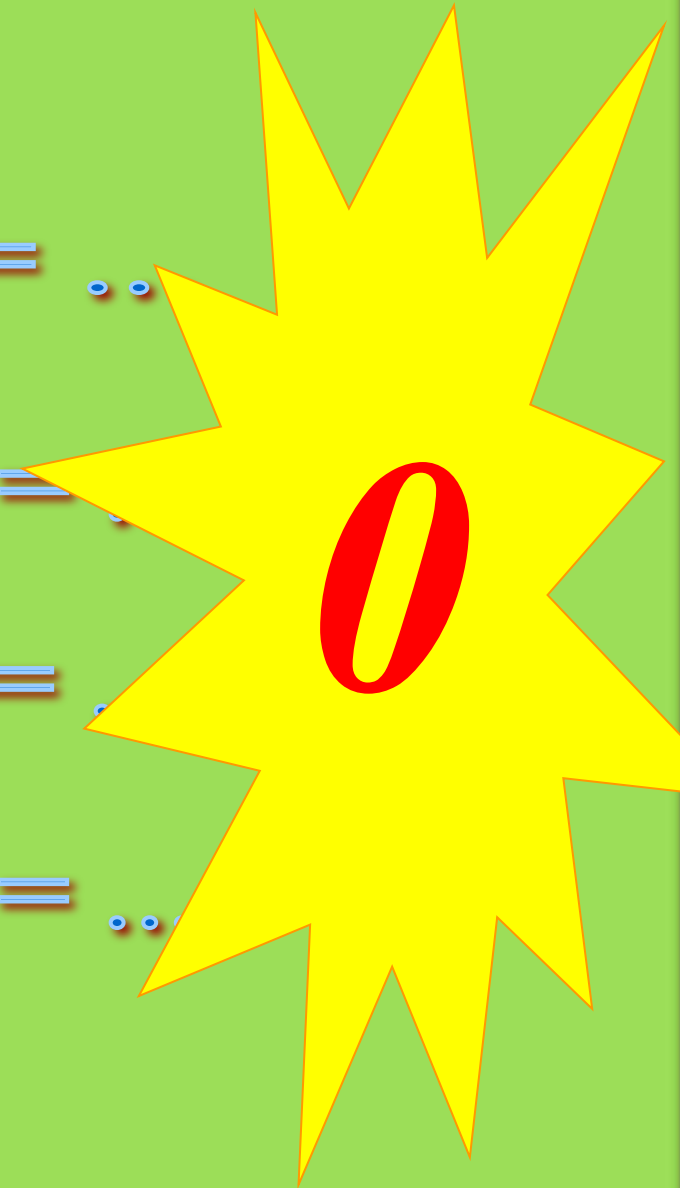
Знайдіть різницю
чисел:

$$1 - 1 = \dots$$

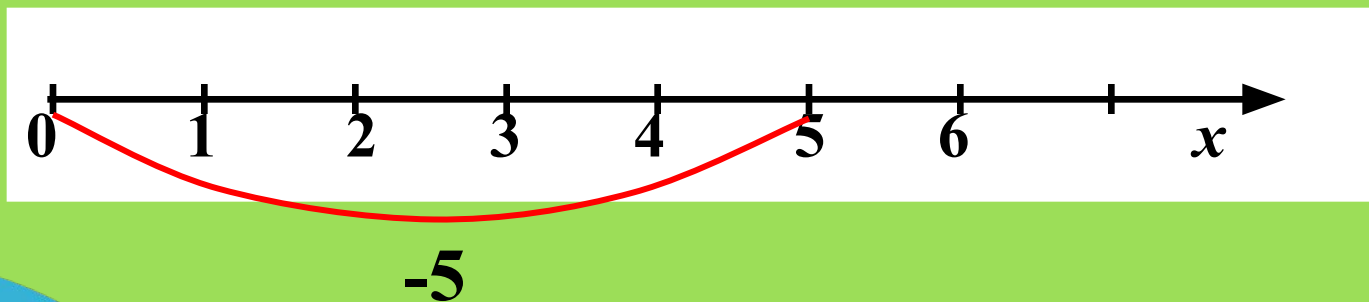
$$24 - 24 = \dots$$

$$12 - 12 = \dots$$

$$71 - 71 = \dots$$

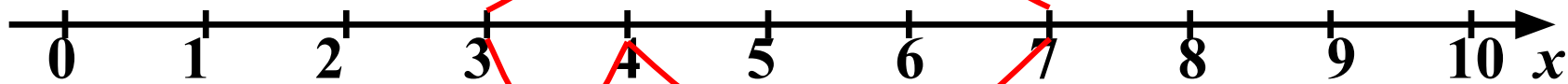
$$5 - 5 = 0$$

Якщо від числа відняти таке ж число, отримаємо **нуль**.

$$-(3 + 1)$$

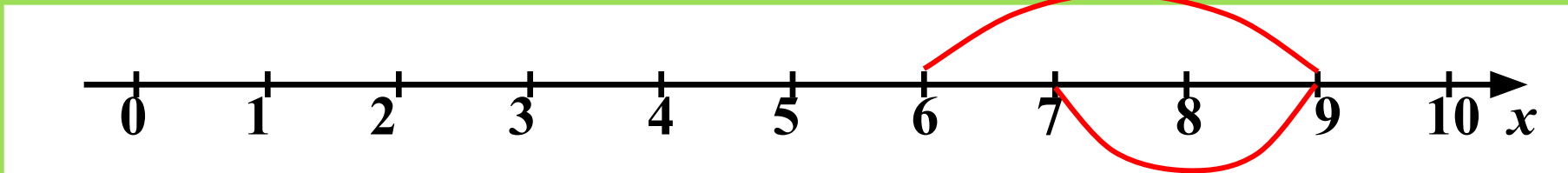

$$7 - (3 + 1) = 7 - 4 = 3$$

$$(7 - 3) - 1 = 4 - 1 = 3$$

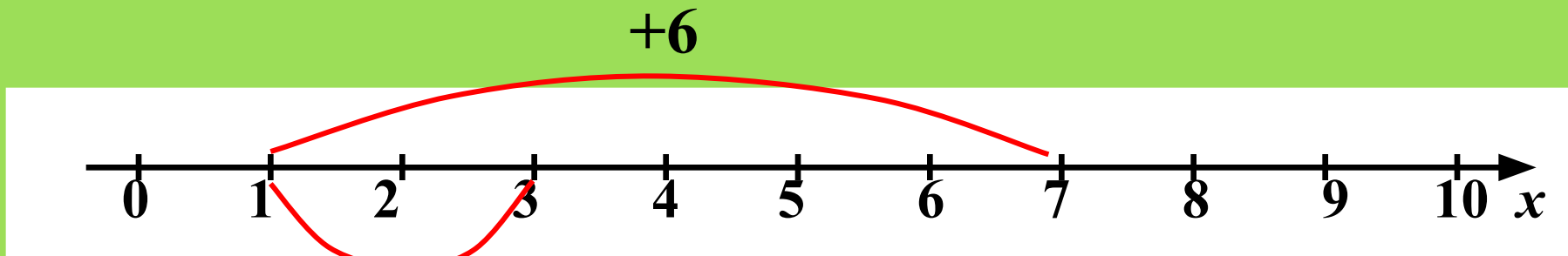
Для того щоб відняти від числа суму, потрібно від числа спочатку відняти перший доданок, а потім, від отриманої різниці відняти другий доданок.

$$(6 + 3) - 2 = 9 - 2 =$$

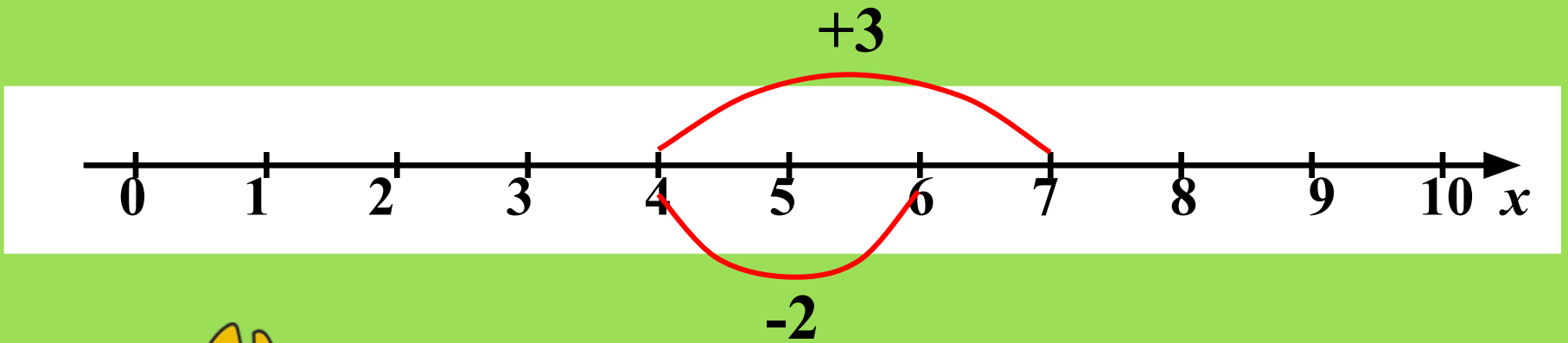
-2

$$(6 + 3) - 2 = 9 - 2 =$$

$$6 + (3 - 2) = 1 + 6 =$$

$$(6 + 3) - 2 = 9 - 2 =$$

7

$$6 + (3 - 2) = 1 + 6 =$$

7

$$(6 - 2) + 3 = 4 + 3 =$$

7

Який висновок можна зробити ?

$$(6 + 3) - 2 = (6 - 2) + 3 = 7$$

*Щоб від суми відняти число,
можна відняти його від
одного доданка, а до
отриманої різниці додати
другий доданок.*

Властивості віднімання:

ПРИКЛАД 2 Обчисліть: $428 - (128 + 126)$.

Розв'язання. Маємо:

$$428 - (128 + 126) = 428 - 254 = 174. \blacktriangleleft$$

Обчислити можна було інакше, скориставшись правилом віднімання суми від числа:

щоб від числа відняти суму двох доданків, можна від цього числа відняти один із доданків і потім від результату відняти другий доданок.

$$\text{Маємо: } 428 - (128 + 126) = (428 - 128) - 126 = 300 - 126 = 174.$$

ПРИКЛАД 3 Обчисліть: $(619 + 282) - 319$.

$$\text{Маємо: } (619 + 282) - 319 = 901 - 319 = 582. \blacktriangleleft$$

Обчислити можна було в інший спосіб, скориставшись правилом віднімання числа від суми:

щоб від суми двох доданків відняти число, можна відняти це число від одного з доданків (якщо цей доданок більший або дорівнює від'ємнику) і потім до результату додати другий доданок.

$$\text{Маємо: } (619 + 282) - 319 = (619 - 319) + 282 = 300 + 282 = 582.$$

Розв'яжіть раціональним способом:

$$96 - (36 + 46) =$$

$$88 - (18 + 33) =$$

$$115 - (75 + 18) =$$

$$(417 + 33) - 57 =$$

$$(629 + 84) - 74 =$$

$$(96 + 336) - 86 =$$

Розв'яжіть раціональним способом:

$$96 - (36 + 46) = 14$$

$$88 - (18 + 33) = 37$$

$$115 - (75 + 18) = 22$$

$$(417 + 33) - 57 = 39$$

$$(629 + 84) - 74 = 63$$

$$(96 + 336) - 86 = 34$$

$$(96 + 336) - 86 = 6$$

Віднімання іменованих чисел:

ПРИКЛАД 4 Знайдіть різницю 9 год 8 хв – 2 год 26 хв.

Розв'язання. Маємо: 9 год 8 хв – 2 год 26 хв =
= 8 год 68 хв – 2 год 26 хв = 6 год 42 хв. ◀

При обчисленнях були використані правила віднімання суми від числа і віднімання числа від суми.

Маємо: 8 год 68 хв – 2 год 26 хв =
= 8 год 68 хв – (2 год + 26 хв) =
= (8 год 68 хв – 2 год) – 26 хв =
= ((8 год + 68 хв) – 2 год) – 26 хв =
= ((8 год – 2 год) + 68 хв) – 26 хв =
= (6 год + 68 хв) – 26 хв =
= 6 год + (68 хв – 26 хв) = 6 год + 42 хв =
= 6 год 42 хв.

Віднімання іменованих чисел:

1) $17 \text{ м } 25 \text{ см} - 8 \text{ м } 37 \text{ см} = 16 \text{ м } 125 \text{ см} - 8 \text{ м } 37 \text{ см} =$
 $= (16 \text{ м} - 8 \text{ м}) + (125 \text{ см} - 37 \text{ см}) = 8 \text{ м} + 88 \text{ см} =$
 $= 8 \text{ м } 88 \text{ см};$

$$\begin{array}{r} \underline{ 17 \text{ м} 125 \text{ см}} \\ 8 \text{ м } 37 \text{ см} \\ \hline 8 \text{ м } 88 \text{ см} \end{array}$$

16м

8 м 37 см

8 м 88 см

Віднімання іменованих чисел:

$$\begin{aligned} 2) \quad & 9 \text{ т } 219 \text{ кг} - 7 \text{ т } 895 \text{ кг} = 8 \text{ т } 1219 \text{ кг} - 7 \text{ т } 895 \text{ кг} = \\ & = (8 \text{ т} - 7 \text{ т}) + (1219 \text{ кг} - 895 \text{ кг}) = 1 \text{ т} + 324 \text{ кг} = \\ & = 1 \text{ т } 324 \text{ кг}; \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} \text{—} \quad 9 \text{ т } 219 \text{ кг} \\ \quad \quad \underline{7 \text{ т } 895 \text{ кг}} \\ \quad \quad 1 \text{ т } 324 \text{ кг} \end{array}$$

Віднімання іменованих чисел:

$$\begin{aligned} 3) \quad & 7 \text{ год } 29 \text{ хв} - 5 \text{ год } 42 \text{ хв} = 6 \text{ год } 89 \text{ хв} - 5 \text{ год } 42 \text{ хв} = \\ & = (6 \text{ год} - 5 \text{ год}) + (89 \text{ хв} - 42 \text{ хв}) = 1 \text{ год} + 47 \text{ хв} = \\ & = 1 \text{ год } 47 \text{ хв}; \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ год } 29 \text{ хв} \\ - \quad 6 \text{ год } 89 \text{ хв} \\ \hline 5 \text{ год } 42 \text{ хв} \\ 1 \text{ год } 47 \text{ хв} \end{array}$$

Заповніть клітинки квадрата, так щоб в кожному рядочку, стовпчику і діагоналі були однакові суми чисел.

		315
477	261	45

Заповніть клітинки квадрата, так щоб в кожному рядочку, стовпчику і діагоналі були однакові суми чисел.

<i>99</i>	<i>369</i>	315
477	261	45
<i>207</i>	<i>153</i>	<i>423</i>

**Замість зірочок поставте цифри, щоб
отримати правильні рівності**

$$\begin{array}{r} - 8*243* \\ \hline \end{array}$$

$$*56$$

$$\begin{array}{r} - *3*46 *7*8 \\ \hline \end{array}$$

$$1651*$$

Замість зірочок поставте цифри, щоб отримати правильні рівності

$$\begin{array}{r} 8 * 2^9 4 3 * \\ \hline \end{array}$$

$$4 * 5 6$$

$$\begin{array}{r} 2 * 2 * 7 * \\ * 3 * 4 6 * 2 * 8 \\ \hline \end{array}$$

$$1 6 5 1 8 *$$

Домашнє завдання:

п.8 знати правила віднімання на стор. 53,

до 21:00 пройти тестування за посиланням -

<https://vseosvita.ua/go> введіть код: ****

або

Перейдіть за посиланням:

https://vseosvita.ua/test/start/****

